

ВІДПОВІДІ ДО УСІХ ЗАВДАНЬ ЗАПИШІТЬ У БЛАНК ВІДПОВІДЕЙ

I РІВЕНЬ

1. “Пряму мову завжди супроводжують слова автора”. ТАК чи НІ? _____
2. Укажіть схему, в якій допущено помилку.
 А. “П! – А. – П”   Б. А: “П”, – а.
 В. – П, – а.   Г. А:
 – П, – а, – п.   – П? – а.
3. Виберіть зайве. Чуже мовлення можна передати:
 А. Прямою мовою.   Б. Непрямою мовою.
 В. Прологом.   Г. Діалогом.
4. Визначте речення з прямою мовою. Деякі розділові знаки пропущено.
 А. Французький філософ Вольтер повчав Люби істину, але будь поблажливим до помилок.
 Б. То що ви там, газдинько, кажете, зварили?
 А ви спробуйте... – хитро мружиться Матронка.
 В. Микола запитав, коли прибуває потяг.
 Г. Чи не час нам в дорогу спитала Соломія.

II РІВЕНЬ

1. Встановіть відповідність

А Діалог	1	заклучна частина твору, повідомлення про подальшу долю героїв
Б Монолог	2	вступна частина, яка передує основній дії твору
В Цитата	3	розмова двох або кількох осіб
Г Пролог	4	висловлювання однієї особи
	5	дослівне відтворення певного уривку з тексту

А	Б	В	Г

2. Визначте речення з діалогом. Деякі розділові знаки пропущено.
 А. Розвантажуйте машину, – буркнув бригадир.
 Б. Зникла наша білочка, – зітхнула мама.
 Повернеться. У неї ж тут “квартира з усіма зручностями”.
 В. Бабуся наказувала, щоб додому повернулися не пізніше восьмої.
 Г. При вході висів великий плакат: “Вітаємо, Василю Петровичу!”
3. Вкажіть речення, у якому неправильно стоять розділові знаки при непрямої мові.
 А. Володимира Сосюру завжди просили: почитати нові вірші.

- Б. На це він відповідав, що зараз же і напише.
- В. Інколи йому зауважували, що у приміщенні гамірно.
- Г. Тоді поет заспокоював, що йому тиша не потрібна, бо він думає віршами.

4. Укажіть речення, в якому правильно оформлена цитата.

- А. “Зрадників зневажають навіть ті, — казав свого часу римський історик Тацит, кому вони прислужились”.
- Б. Німецький філософ Вільгельм фон Гумбольдт зауважував: “Найкраща влада та, яка робить себе зайвою”.
- В. “Сама добродійність стає пороком, коли застосовують її помилково” — справедливо зазначив Олександр Довженко.
- Г. З нами назавжди залишаться слова Василя Стуса:
*“Терни, терни — тернець тебе гартує,
 Сталить твій дух — отож терни, терни”.*

III РІВЕНЬ

1. Виберіть речення, де допущено помилку при заміні прямої мови непрямою.

- А. Мені порадили, щоб я пам’ятав ім’я не тільки нового начальника, але і його дружини.
- Б. Обов’язково поцікавтеся, як у вас справи, як здоров’я дружини.
- В. Як приємно почути, що з вами хтось хоче порадитись.
- Г. На прощання зауважте, як вам приємно було у цій компанії.

2. Вкажіть речення, у якому правильно оформлено пряму мову.

- А. Діогена запитали: “Що ти робитимеш, коли зламається бочка, в якій живеш?”
- Б. “Місце, яке я займаю, не може зламатися” — відповів той.
- В. “Чим відрізняється дурень від розумного?” — Запитали Наполеона.
- Г. “Дурні говорять про минуле, — відповів полководець, а розумні — про сучасне”.

3. Вкажіть варіант, у якому правильно оформлено діалог.

- А. Сократа запитав один з його учнів
— Поясни мені, чому я ніколи не бачив тебе сумним?
- Б. — Тому що у мене немає нічого такого, — відповів Сократ, за чим би я жалкував, якби його втратив.
- В. — Здорові були, — сказав Шахай привітно.
— Здоров — відповів йому Шворень.
- Г. — Ой мамо! Ой мамо, мамо!.. — безупинно кликала дитина.
— Цить, дитино. Цить, люба. Мати зараз прийдуть.

4. Встановіть відповідність між пропущеними розділовими знаками та реченнями

А Кома	1 Тоді Славко каже йому, що він має ще більшу гризоту.
Б Тире	2 — Добридень, дідусю! вітається хлопчик.
В Двокрапка	3 Зозуля питає чорного Дрозда “Що ти робиш?”.
Г Лапки	4 “Шептала візьмеш” — сказав конюх хлопчиківі.
	5 Та чим же я вам досадив? — Ягнятко, плачучи, питає.

А	Б	В	Г

I РІВЕНЬ

1. “Від будь-якого складного сполучникового речення можна утворити безсполучникове” ТАК чи НІ? _____
2. Серед поданих речень визначте безсполучникове.
  - А. Айсберг — велика крижана гора — не тоне тому, що він легший за воду.
  - Б. Ти здивуєшся: насправді крига (замерзла вода) легша за воду.
  - В. Фізики пояснюють це тим, що щільність криги менша від щільності води.
  - Г. До того ж вода в океані солоніша, а крижані гори утворені з прісної води
(З журн.).
3. Визначте безсполучникове речення з трьома граматичними основами.
  - А. Звідси не видно ні моря ясного, гомону з міста не чути гучного, з бору соснового шум тут іде, гори лунають од вітру буйного, часом де дзвін загуде
(Лесья Українка).
  - Б. За порогом густою синню курилися береги, там непокоїлась осіння вода, підмиваючи зоряні краї неба.
  - В. Вітер дихне — пшениці ворухнуться розкішні, вусом шелесне — ячмінь похитнеться, встає (П. Дорошко).
  - Г. Лялька виявилась цікавою: покладеш її — заплющить оченята, піднімеш — дивиться, мов жива (М. Олійник).
4. У другій частині речення “Балакай побільше: слухачам вуха не болять”:
  - А. Умова.
  - Б. Протиставлення.
  - В. З’ясування.
  - Г. Причина.

II РІВЕНЬ

1. Встановіть відповідність між розділовими знаками та безсполучниковими реченнями. Деякі розділові знаки пропущено.

А кома

Б тире

В двокрапка

Г крапка з комою

А	Б	В	Г

1. Пам'ятаю коло самого вікна стояла яблунька.

2. На серці стихає негода надія обгортає тебе добрими думками.

3. Від корови повіяло молоком і дозрілою сунцею.

4. Пройшли жнива скінчилася метушня на полі та на току.

5. У писанках Наддніпрянщини переважає рослинний орнамент на Полтавщині використовують жовті, світло-зелені, білі барви.

2. Визначте неправильне продовження правила.

Двокрапку у безсполучниковому реченні ставимо, якщо:

А. Друге речення розкриває або доповнює зміст першого;

Б. У другому реченні з'ясується те, що сказано у першому реченні;

В. Друге речення вказує на причину того, про що говориться у першому;

Г. Перше речення вказує на час або умову дії в другому реченні.

3. Визначте безсполучникове речення, у якому на межі його частин ставимо кому. Деякі розділові знаки пропущено.

А. Крутилися жорна сипалося борошно, розтікалося по дворах.

Б. Перестануть іти дощі знову візьмемося до праці.

В. Це ж проста істина свідомість нації потрібно плекати ще з колиски.

Г. Засіяні зерном орнаментів, рушники є своєрідними оберегами рушниками вітають гостей, проводжають у дорогу, подають нареченому.

4. Укажіть речення, в якому правильно розставлено розділові знаки.

А. Змінюються часи, удосконалюється життєдіяльність людини.

Б. У тому світлі купалося місто — високі білі будівлі заглядали у блакить неба.

В. Дерева ніби просили вітер — пробіжи по наших струнах-листочках.

Г. Зірвете барвінковий цвіт: бабуса буде знову гніватися.

III РІВЕНЬ

1. Визначте безсполучникове речення, у якому в другій частині — причина того, про що йдеться у першій.

А. Кілька недбало кинутих фраз давали привід для припущення: вона не місцева.

Б. Хай батько їде орати: його добре коні знають.

В. Йому почали ставити всілякі перепони: найгірше — це виселення з будинку.

Г. Увесь її вигляд промовляв: вас тут ніхто не чекав.

2. Визначте просте речення.

- А. Із самого малечку людина відкриває для себе великий і чарівний світ життя в словах рідної мови.
- Б. Пригріє сонце, заблищить вода, день випливе з оксамиту ночі.
- В. Певно, в кожного є заповітні дороги, звідки нас проводжали в життя матері.
- Г. Тихо в садку, тихо в місті, бо пізня година.

3. Виберіть безсполучникове речення з однорідними частинами.

- А. Приступила я до квітів ближче — раптом квіти затремтіли.
- Б. Зайця ноги носять — вовка зуби годують.
- В. Учи азбуку — прийде хліб у руку.
- Г. Сонце починає припікати, озивається з неба жайвір.

4. Визначте помилкове твердження.

Типе ставимо:

- А. Між підметом та присудком на місці пропущеної дієслівної зв'язки бути.
- Б. У неповному реченні на місці пропущеного члена речення.
- В. У складному безсполучниковому реченні, якщо в другому реченні причина того, про що говориться у попередньому;
- Г. У складному безсполучниковому реченні, якщо в другому реченні протиставлення до того, що відбувається у попередньому;

III РІВЕНЬ

1. Визначте рядок, у якому немає жодного слова з м'яким приголосним.

- А. Мороз, горизонт, стиснути, викочує, змушувати, швидко, з-посеред.
- Б. Чесати, низина, город, цеглина, миша, котик, телеграма, можливо.
- В. Грибник, граматики, рукавиці, драбина, понад, сто, мушкет, карта.
- Г. Чотири, граб, шукали, морква, темно-жовтий, дорога, Сатурн.

2. Виберіть рядок, у якому всі слова записані правильно.

- А. Інший, менший, козацький, каміньчик, уральський, уманський.
- Б. Паризький, празький, птаство, братство, агентство, шістсот, персня.
- В. Неуцтво, невисокий, недочувати, не тільки, неперевірений, незнаючи, неабияк.
- Г. Хоч-не-хоч, раз-у-раз, більш менш, червоно-гарячий, давай-но, віце-консул.

3. Визначте рядок, у якому всі словосполучення утворені правильно.

- А. Шурити очі, шерстяний світер, годинник спішить.
- Б. Тушити м'ясо, тамошні робочі, добре відноситься до праці.
- В. Футбольний болільник, у нього захопило дух, ретельний день.
- Г. Виняток з правила, людні місця, змарнувати час.

4. Встановіть відповідність між наборами розділових знаків та реченнями.

А. : , , , , ,

Б. — — ,

В. — , , ,

Г. , , , ,

А	Б	В	Г

1. Вітер віє та й стихає а баба почне не переслухаєш.

2. Млин меле мука буде язик меле біда буде.

3. Не спускайся Грицю на дурницю бо дурниця тебе зрадить що й ворожка не порадить.

4. Держи ноги в теплі голову в холоді а живіт у голоді не будеш хворіть будеш довго жить.

5. Ця п'еса почалася вже давно і лиш тепер збагнув я то вистава де кожен власну сутність загубивши і дивиться і грає (В.Стус).

ЗМІСТ

Тематичні блоки	3-36
<i>Тематичний блок №1.</i>	
Пряма і непряма мова. Діалог	3
<i>Тематичний блок №2.</i>	
Складносурядне речення.....	7
<i>Тематичний блок №3.</i>	
Складнопірядне речення	13
<i>Тематичний блок №4.</i>	
Безсполучникове речення.....	19
<i>Тематичний блок №5.</i>	
Складне речення з різними видами зв'язку.....	25
<i>Тематичний блок №6.</i>	
Узагальнення вивченого у 5 – 9-их класах	31
Бланки відповідей до підсумкових тестів.....	37-42